

การรบใหญ่ในยุโรป

ฉบับพิเศษ

เรียบเรียง ตาม รายงาน แถลงข่าว ของเยอรมัน

เล่มสาม

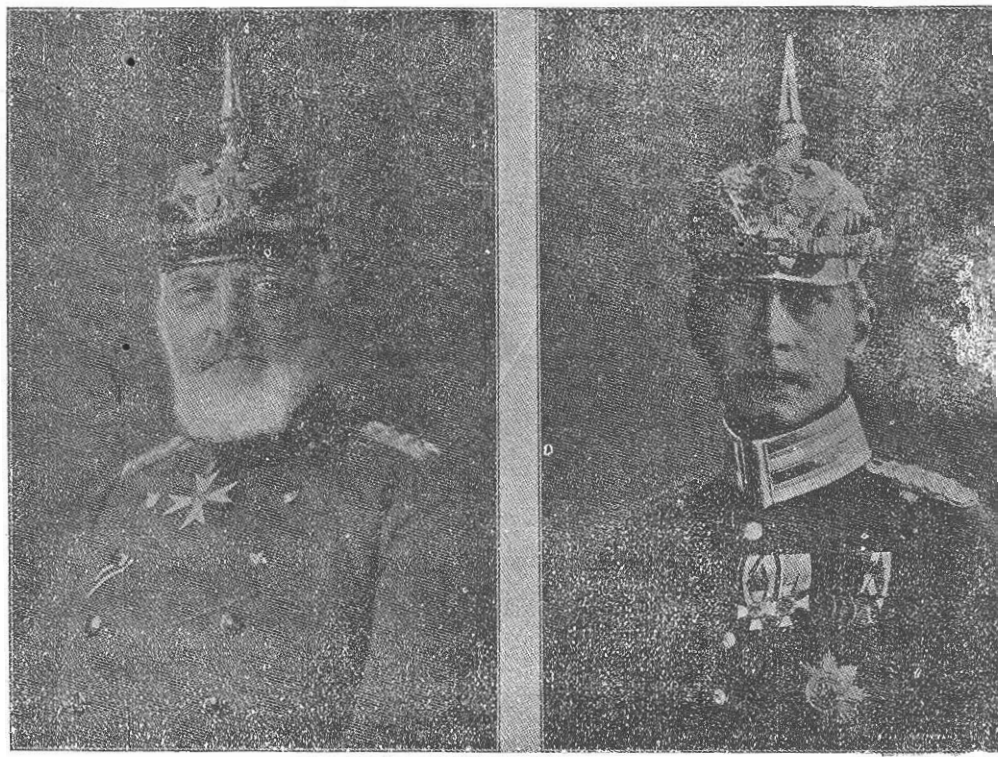

กรุงเทพฯ ๗ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๗

บ 10941174
- 1 11245426

นายจอมพล ฟอน เฮริงเกิน
แม่ทัพ ๆ เยอรมัน ทาง ปีก ซ้ายใน
เมืองฝรั่งเศส

นายจอมพล วิดเฮล์ม คัมเด็จพระ
โอรดาธิราช แห่งเอกราชเยอรมัน แม่ทัพ
เยอรมัน ตอน กลาง ใน เมือง ฝรั่งเศส

ด้วยอินันทนากา
จาก
อาจารย์วิภา กองกะนันท์
5 ต.ค. ๒๕

ปฐมสงครามในทะเลบอลติก

น้ำที่ของ กองทัพเรือ เยอรมันในทะเลบอลติกนั้นอยู่ตามประกว คือ

๑) ห้ามไม่ให้ทัพเรือ อังกฤษ แล่นเข้ามาทาง ช่อง ทเลต่าง ๆ ที่เมือง เดนมาร์ก ตาม ช่อง นั้นได้

๒) พยายามทำลาย กองทัพเรือ รัสเซียโดยเร็ว และ บังคับเรือรบรัสเซียให้ ออกจาก บริเวณ ทะเลบอลติก ที่เดียว คือให้อยู่ในอ่าว วอกร์ รัสเซีย

๓) ปิดปากอ่าว เรือรบรัสเซีย แล ทำเรือสินค้าต่าง ๆ และ จับเรือสินค้ารัสเซีย เพื่อที่จะห้ามไม่ให้กองทัพเรือ รัสเซีย หรือ เรือสินค้ารัสเซียส่ง กำลัง ทหาร หรือ เติมน้ำมัน ตาม ทาง ทะเลนั้นได้

๔) พยายามทำลาย ทำเรือรบและ ทำเรือสินค้ารัสเซีย เพื่อประสงค์ ที่จะห้ามไม่ให้ทัพเรือ รัสเซีย มีที่ อาศัยอยู่ อีกต่อไปในทะเลบอลติก

เวลาเดียวกัน, เดือนพฤศจิกายน, กองทัพเรือเยอรมันในทะเลบอลติกได้กระทำการสำเร็จตามข้อ ๑, ๒, ๓ นั้นเกือบหมดแล้ว ส่วน ข้อ ๔ นั้นยังกำลังจัดการ กัน อยู่โดยแข็ง แรง เพราะ เมือง ซึ่ง เป็น ที่จอด เรือของ กองทัพเรือรัสเซีย เช่นท่าเมืองลิบาว (Libau) เรวาล (Reval) และโครนสตาต (Kronstadt) ซึ่งเป็นที่ป้องกันปากแม่น้ำเนวา (Neva) ที่กรุง เซนต์ปีเตอส์เบิร์ก มีป้อม อย่าง แข็ง แรง ทั้ง ด้าน

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม (วันต้นของการสงคราม) เวลาบ่ายสามโมงเรือครูเซอร์เยอรมัน ชื่อ เฮาคส์บูร์ก (Augs burg) ขนาด ๔๓๕๐ ตัน และ มากเดบูร์ก (คือแมกดิเบอร์ก) (Magdeburg) ขนาด ๕๓๐๐ ตัน ได้ลงมือระดมยิงบ้อมเมืองลิบาว (Libau) ซึ่งเป็นท่าเรือรบรัสเซียแต่อยู่เรือโรงทหาร โรงเค็มยังโรงดินปืน และคลังรวมต่างๆ อันตรายด้วยเกิดไฟไหม้ใหญ่ใน เมือง ลิบาว ของ รัสเซียได้เสียหายมาก

ส่วนกองทัพเรือเยอรมันกองใหญ่ได้แล่นออกจากอ่าวเรือรบเมืองคีต (Kiel) แล้วขยายแนวรบบกวาดทะเลบอลติกตลอดขึ้นไป ตั้งแต่บริเวณสวีเดน ตกจนกระทั่งถึง บริเวณสวีเดน ออกเฉียงเหนือ ครั้นเมื่อถึงวันที่ สิงหาคมจึง พบ กองทัพเรือ รัสเซีย กองใหญ่ที่ดำบลหมู่เกาะอาลันด์ (Aland) แล้วได้ลงมือตักกองทัพเรือรัสเซียแตกเสียหายหลายลำในที่บริเวณนั้น ฝ่ายเรือรัสเซียที่ยังเหลือ ก็รีบหนีไปทางอ่าวเรือรบเมืองเรวาล (Reval) หรือหนีเข้าไปในอ่าวทะเลฟินแลนด์ (Gulf of Finland) เพื่อตั้งมั่นแต่ป้องกันปากแม่น้ำเนวาที่บ้อมโครนสตาด (Kronstadt) หน้ากรุงเพโตรกราด (Petrograd)

ส่วนเรือรบเยอรมันไม่ได้จมสักลำเดียว เป็นแต่เสียหายบ้างเล็กน้อย กับประการหนึ่งเรือครูเซอร์ มากเดบูร์ก (Magdeburg) ซึ่งไปลาดตระเวนวิจัยได้เรือรบรัสเซียตามบริเวณเกาะอาลันด์เมื่อกำลังมีหมอกลงมากได้แล่นพลาดทางเข้าไปเกยหาดหินโสโครก ผู้บังคับ

เรือเมื่อเห็นว่าถอยเรือออกจากหินที่เกยนั้นไม่ได้แล้ว ผู้บังคับการ
จึงได้ระเบิดทำลายเรือแมคคิเบอกเสียเสีย แล้วให้พลทหารลงเรือเล็ก
ต่อเรือโดของเยอรมันอีกดำหนึ่งทำการต่อไป

เพราะฉะนั้นการที่รัสเซียหาว่า กองทัพเรือรัสเซียได้ทำลายเรือ
ครูเซอร์มากเดบรูกคือแมคคิเบอกนั้นเป็นการไม่จริง

นับตั้งแต่นั้นมาจนกระทั่งถึงวันเวลาเดียวกัน กองทัพเรือ
รัสเซียไม่สามารถที่จะไล่ต้อนออกมาในทะเลบอลติกนั้นอีก ฝ่าย
กองทัพเรือเยอรมันได้จับและทำลายเรือเดินค้ารัสเซียได้หลายลำ แล้ว
ได้จัดการตั้งแนวตรวจตลอดฝั่งทะเลรัสเซียในทะเลบอลติกไม่ให้เรือ
รบหรือบรรทุกทหารและเสบียงของรัสเซียเข้าหรือออกที่ท่าเรือรบและ
ท่าเรือสินค้าต่าง ๆ อีกต่อไป

เพราะฉะนั้นในเวลาเดียวกัน (พฤศจิกายน) กองทัพเรือรบเยอรมัน
ได้เป็นเจ้าของบังคับบัญชาการเด็ดขาดตลอดทะเลบอลติก ส่วนใน
ทะเลขาวนั้นในที่นี้ต้องเข้าใจว่า อ่าวทะเลขาว (White Sea) ซึ่ง
เป็นที่ตั้งของท่าเรือสินค้าเมืองอาร์กเคดส์ก (Archangelsk) ใน
ตอนเหนือของประเทศรัสเซีย ที่ทะเลมหาสมุทรเหนือโลกย์
(Arctic Sea) นั้น นับตั้งแต่ปลายเดือนกันยายนจนกระทั่งถึงเดือน
พฤษภาคมตลอด ๗-๘ เดือน เรือดำน้ำจะเดินทางไปมาในอ่าวเมืองนั้น
จากทะเลมหาสมุทรแอตแลนติกและมหาสมุทรเหนือโลกย์ไม่ได้ เพราะน้ำ

ที่หน้าปากข้าว เกิด มีน้ำแข็ง อย่างหนาเกือบตลอด และ เรือชนิด หัก
น้ำแข็ง ก็ไม่สามารถที่ หัก ช่อง ออกไปมาให้เรือรบ หรือ เรือสินค้า
เดินไปมาได้ จึง เป็นการ ปิด ประตู ทางนี้ไปได้

อาการของประเทศรัสเซียในเวลานี้

เพราะฉะนั้นรัสเซียไม่สามารถที่จะ รับแลตั้ง เติบียง แด่เครื่อง อาวุธหรือ
กำลัง ทหาร ทาง ทะเลบอลติก หรือ ทาง ทะเล ขาว นั้นได้เลย (ข่าว ซึ่ง
ปรากฏใน หนังสือพิมพ์ ต่าง ๆ เมื่อเดือน ตุลาคม ว่า มีทหาร รัสเซีย
เข้ามาช่วยรบเยอรมันใน เมือง ฝรั่ง เคส ต้อง นับว่า เป็น ข่าว ที่ ไม่จริง
ถ้าจะ มาได้ ก็ คง มา ทางอื่น หรือ เมื่อ ก่อนฤดู น้ำแข็ง และ อีก ประการหนึ่ง
เอกอัครราชทูต รัสเซีย ณ กรุง ลอน ดอน ก็ได้ ประกาศ ว่า ไม่มี
ทหาร รัสเซีย เข้า มา ช่วย ตั้ ทัพ บก เยอรมัน ใน เมือง ฝรั่ง เคส เลย อนึ่ง แม้
เมื่อ แรก สงคราม รัสเซีย จะ ส่ง ทหาร บก มา ทาง ช่อง ทะเลดำ ที่ กรุง คอนแสตณ
ติโนเปอล์ ก็ไม่ได้ เพราะ ผิดสัญญา กับ เติอร์กี ๆ ไม่ยอม ที่เดียว
แต่ มี หน้า ข้าง ใน เวลานั้น ก็ ปรากฏ ว่า เติอร์กี ได้ ทำ สงคราม กับ รัสเซีย แด
อังกฤษ ฝรั่ง เคส ขึ้น อีก ซาคี หนึ่ง กับ เวลานั้น เติอร์กี กับ เยอรมัน ได้ บังคับ
บัญชา การ ใน ทะเลดำ มาก เกือบ ท่วม ไป แล้ว

เพราะฉะนั้น รัสเซีย ไม่มี ทาง ที่ จะ ออก ทะเล ใน ทวีปยุโรป เสีย แล้ว
เหลือ แต่ ทางรถไฟ ซึ่ง ไปถึง ท่าเรือ เมือง วลาดิวอสต็อก (Wladiwostock)

และถึงท่าเรือที่เมืองจีน ฉะนั้น มหาสมุทร แปซิฟิก (Pacific Ocean) ซึ่งเป็น ทน ทางไกลนัก

รัสเซีย จึงไม่มีโอกาสที่จะส่ง กำลัง ทหาร ไป ช่วย อังกฤษ หรือ ฝรั่งเศส ใน สงคราม ยุทธ ศตวรรษ ได้เป็นแน่ หรือ จะ ต้อง ส่ง ทหาร มหาสมุทร แปซิฟิก แอตแลนติก (Atlantic Ocean) โดยทางอเมริกาใต้ ซึ่งเป็น การ ยาก ที่ สุด ที่ รัสเซีย จะ ทำ ไม่ได้ ที่ เดียว แล้ว ต้อง เข้าใจว่า เวลา รัสเซีย จะ ต้อง ใช้ ทหาร ของ คน ทั้ง หมด ไม่มี เหลือ เลย ที่ ว่า ได้ จึงเป็น การ ไม่ ปลอดภัย ที่ เสนาธิการ เยอรมัน มี ประกาศ ใน เรื่อ ๆ นี้ จึงกล่าวด้วยจับเชลยรัสเซียได้ ใน โปแลนด์ ซึ่งเป็นทหารกองพลของไซบีเรีย (Siberian Army) ซึ่งกรมเสนาธิการรัสเซียได้เรียกเข้ามาใช้ ในเมืองโปแลนด์ และ ค่ายอื่น ๆ แห่ง สงคราม ยุทธ ศตวรรษ ที่ ยุโรป นั้น แล้ว กับ ประการหนึ่ง ในเวลาเดียวกันเดอร์กเข้ามาที่ชนาบริชเซียตามแนวเขตรแดนข้างทิศใต้ นั้นด้วย เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว รัสเซียไม่มีโอกาสที่จะส่ง กองทัพบก หรือ กองทัพเรือไป ช่วย สัมพันธมิตร ได้ แต่ อีก ประการ หนึ่ง ดิน ฟ้า รัสเซียก็ไม่มีโอกาสที่จะเข้า หรือ ออกได้ ด้วยเหมือนกัน เพราะ การที่จะเอาเข้าลำดี และ ดิน ฟ้า อื่น ๆ ออกทาง เมือง วลาดิวอสต็อก นั้น ก็ เป็น การ ยาก ที่ สุด และเป็น การ ขาด ทน เพราะ ค่า บรรทุก รถไฟ ตลอด ไซบีเรีย แพง มาก ดิน ฟ้า รัสเซีย ซึ่ง จะ ออก ทาง วลาดิวอสต็อก จึงไม่สามารถที่จะแข่ง กับ ดิน ฟ้า เมือง อื่น ๆ ได้

อาไศรยเหตุทั้งหลายนี้จึงต้องเชื่อว่า จะเกิด การ อดัด แต่
ลำบากต่าง ๆ ในเมืองรัศเซียโดยไม่ช้าก็เดือน ซึ่งอาจเร็วกว่าที่จะเกิด
ในเมืองเยอรมันก็ได้

หนึ่งในสมัยเวลานี้ ใน ประเทศเยอรมัน การ บริบูรณ์ ด้วยเงิน ทอง
และการ ข้างต่าง ๆ และมีโอกาส ที่จะ จัด การ เลี้ยง ราษฎร ตลอดปีหนึ่ง
หรือหลาย ปีก็ อาจเป็นได้

(คือใน ประเทศเยอรมัน มี พระ ราชนิยุตย์ บ่ง กัน ตกจ้าง แดคนจน

คือ ๑) ถ้าคนใดไม่มีงาน ทำอยู่เปล่า ๆ ถึง ๔๘ ชั่วโมงไม่ได้
คน นั้น ต้องไปแจ้ง ความ ต่อ พลตระเวน เจ้าหน้า ที่ โดยทันที เจ้าหน้า ที่
ต้อง เป็น ขระหา อาหาร หรือ ส่ง ผู้นั้น ให้ ไป เข้า โรงงาน ของ รัฐบาล หรือ
โรงงาน บริษัทใด บริษัทหนึ่ง แต่เมื่อคนนั้น มีงาน ทำแล้ว จะต้องเก็บ
เงิน ส่วน ตกจ้าง อาทิตย ๓๕ สตางค์ ผู้จ้าง อาทิตย ๓๕ สตางค์
ส่งไว้ยัง คลัง ขอมสิน ของ รัฐบาล เสมอตาม ขอบบังคับ ของ ตกจ้าง แดคนจน
เพื่อไว้สำหรับ เลี้ยง รักษา ตกจ้าง เมื่อ บ่อย หรือ ทำ การ ไม่ได้ แต่เก็บไว้เป็น
เบี้ยบำนาญให้คน ขราอายุ แต่ ๖๐ ปี มีกินตลอดไป อนึ่ง สมุด ที่ ตกจ้าง
แดคนายจ้าง จะต้อง ปิด แดคนบ้สำหรับ คลัง ขอมสิน อาทิตย ๓๕ สตางค์
นั้น ได้ มี นาย ตรวจ ของ รัฐบาล คอย ตรวจ เป็น ครั้ง ครั้ง ตามบ้าน

ราษฎร เสมอโดยไม่ให้รู้ตัว ถ้าผู้ใดไม่เปิดแต่สมบัติให้คลัง ออกดิน
รัฐบาล ก็ปรับนายจ้าง มีประเภทต่าง ๆ

กับประการหนึ่งเด็กเยอรมันตั้งแต่ อายุ ๖ ขวบต้องส่งไปเข้าโรงเรียน
วิชาในโรงเรียน ราษฎรให้ครบ ๘ ปีก่อน เมื่อ อายุ ๑๔ ปีเต็มจึงจะ
ออกเปน ลูกจ้างได้ มิฉะนั้น รัฐบาลต้อง เอาโทษต่อผู้ปกครอง แต่
เมื่อเข้ารับเปน ลูกจ้าง แล้ว จะต้อง รับสมุดทำการ แด สมุด ปิด แดสมบัติ
คลัง ออกดิน ประจำตัว ๒ เล่มเสมอ ครั้น เมื่อเข้าทำการ หรือ ออก
จากการ หน้าที่ใด ต้อง แจ้ง ความต่อเจ้าพนักงาน กอง ตระเวน ทุกที่ เพื่อ
ให้เจ้าหน้าที่แต่นายจ้างเซ็นชื่อประทับตราให้ทุก ๆ ครั้ง เมื่อ กอง
ตระเวนส่งใส่งผู้ใดในถนน ก็ขอตรวจดูสมุดที่ทำการได้ทันที ถ้าใคร
พระราชบัญญัติอื่นใดเช่นนี้ จึงเป็นเหตุให้ ลูกจ้าง แด กู้เยอรมันทุก
คน กระทั่งถึง พวกโซเชี่ยลลิสต์ ก็ มีความ เต็มใจ ที่จะช่วย บังคับ
บ้านเมือง แด รับ ชาติทุก คน

๒) ถ้าผู้ใดป่วยเจ็บก็มี โรง พยาบาลให้ยา แด กิน อยู่รักษา โดย
เรียบร้อย ปราศจาก รังเกียจ ของ ราษฎร เพราะโรง พยาบาลนั้น แด สอด

๓) เมื่อผู้ใดร่างกายไม่ทุพพลภาพ อยู่แล้วจะไป เทียว ขอลานไม้ได้
เป็นอันขาด เมื่อยังป่วย หรือ ทุพพลภาพ อยู่แล้ว ก็ ทำกับ มี เบี้ยบำนาญกิน
เพราะคนน ประเทศเยอรมัน จึง ยังไม่ ได้ จะ วิดกในเรื่อง คนอดเข้าหรือ
ยาก แคน โดยง่าย ทั้ง เติบยัง อาหาร เยอรมัน ก็ ยัง หาซื้อ ขาย กันได้ ใน

ระหว่างประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อก็คือ : (๑) ประเทศสวีเดน (๒) ประเทศอิตาลี (๓) ฮอลแลนด์ (๔) ยอห์นดา (๕) เตนมาร์ค ซึ่งอยู่โดยรอบเยอรมัน แต่เยอรมันอาจข้ามไปทางประเทศสวีเดนนอร์เวย์ได้ ประเทศเหล่านี้เยอรมันซื้อขายกันได้เสมอๆ แลนอกจากนั้น กองเสนาธิการ เยอรมัน ยัง เกลนซ์เอาเสบียง อาหาร แดทริพย์ สัมบัติ ต่าง ๆ ใน เมือง ของ ข้าศึกได้ อีกเป็น อัน มาก ตาม กฎหมาย ยุทธวิธี แล กฎ อัย การ ศึก เช่น ที่ ได้ กระทำ มา แล้ว คือ เกลนซ์เอาใน ประเทศ เบตเยนม ฟรังค์สไปแตนด์ ของ รัสเซีย ที่ เยอรมัน ได้ ก็ ต้อง ถูก เกลนซ์ ทั้ง ดิน)

การนำกลั้วของรัสเซีย

ส่วนการนำกลั้ว ของรัสเซีย ยังมี อีก อย่าง หนึ่ง คือ ในประเทศรัสเซีย ยังมี ราษฎร ชั้น คน จน อด อาหาร ยังมี อยู่ มาก และ พวก ราษฎร ชั้น ค่า เหล่านี้ พร้อ มกับ พวก หัวใหม่ และ พวก นิสิต ศัก และ โซเซียลิสต์ ที่ คิด อ่าน ขบถ ต่อ รัฐบาล รัสเซีย เสมอ เป็น เนื่อง นิใจ ไว้ ใจ ไม่ได้ เช่น ที่ ข้าว เมือง โอเดสซ่า (Odessa) ใน ทะเลดำ ซึ่ง ปราบกวดว่า ครั้น พวก ขบถ ได้ ช่วย เตอร์กี เช่น ช่วย รุก จั้ม เมือง โอเดสซ่า มอบ ให้ กอง ทัพ เตอร์กี แล้ว เป็น คัน กับ อำนาจ อัน นำ กลั้ว สำหรับ รัฐบาล อีก อำนาจ หนึ่ง คือ พวก ชาตินิโตนต์ ซึ่ง ตั้งแต่ คัน การ สงคราม มา ก็ ถูก ตาม เป็น ขบถ ต่อ รัสเซีย บ้าง แล้ว และไม่ ยอม ถูก เกลนซ์ เป็น ทหาร เลย

ถึง มา ทว่า เจ้า นิโคไล นิโคลาเยวิช แม่ ทัพ บก รัสเซีย ได้ ประกาศ ว่า

จะตั้งประเทศโพแลนด์ไว้เป็นเอกราช ให้มีความอิศรภาพเหมือนแต่ครั้ง
ก่อนนั้นก็จริง แต่พวกชาติโพแลนด์เคยถูกรัฐบาลรัสเซียใช้วิธีกด
ขี่ข่มเหง วิธีหลอกลวงต่าง ๆ ตลอดจนข่มขู่บีบบังคับมาแล้ว ราษฎร
โพแลนด์จึงไม่ยอมเชื่อคำประกาศของท่านแม่ทัพรัสเซียเลย และร้อง
ว่าเป็นหนังสือที่ไม่มีพระบรมนามาภิไธย เป็นหนังสือหลอกลวงทั้งนั้น

พวกโพแลนด์จึงได้แสดงความคิดเห็น และเข้ากับชาติเยอรมันกับ
ออสเตรียเกือบทั้งสิ้น ด้วยเขาออกความเห็น ว่า ประเทศทั้งสองนั้น
อนุญาตให้ราษฎรโพแลนด์มีเสียงพูดในกิจการของรัฐบาลจริง ๆ และ
ได้จัดการต่อราษฎรโพแลนด์เหมือนที่ได้จัดกับราษฎรเยอรมัน และออสเตรีย
ทุกประการ

เพราะฉะนั้น เมื่อพวกในโพแลนด์ไม่ฟังเสียงประกาศของท่านแม่
ทัพรัสเซีย กับเข้าช่วยเยอรมัน แล ออสเตรียเสมอ ไม่เข้ากับรัสเซีย
เลย ท่านแม่ทัพรัสเซียเจ้านิกอลายนิโคลาเยวิชจึงมีความโกรธโพแลนด์
มาก และได้เรียกประกาศที่ตั้งเมืองโพแลนด์เป็นเอกราชนั้น กลับคืน
หมดแล้ว

สงครามรัสเซียเยอรมัน ออสเตรีย

ในชั้นต้นแห่งยุทธสงครามนี้ กองทัพรัสเซียได้เปรียบต่อ
กองทัพเยอรมันมาก เพราะรัสเซียได้เตรียมกำลังทหารตามแนวเขต
แดนเยอรมันนานหลายวัน ก่อนที่ได้เกิดสงครามนั้นแล้ว และถึง
มากกว่าทหารเยอรมันซึ่งในชั้นแรกมีจำนวนน้อยคน ได้แสดงความ

ถ้าหาญความทนทานมาก แต่จำเป็นต้องถอยรücksieh เพราะ
ทัพใหญ่ของรัสเซียไม่ได้

ฝ่ายกรมเสนาธิการเยอรมันไม่ชอบใช้วิธีพูดเท็จต่อราษฎร หรือ
ต่อชาติมนุษย์ทั่วโลกเลย ถ้าแม้ว่าเยอรมันต้องถอยจริง แล้ว
เมื่อถึงเวลาอันสมควร ก็เมื่อเห็นว่าฝ่ายข้าศึกจะไม่ได้เปรียบโดยที่
ได้ทราบประกาศของเสนาธิการเยอรมัน ๆ จึงแจ้งความให้ทราบอาการ
ของกองทัพอเยอรมันทันที เรื่องซึ่งกองทัพรุสเซียได้มีความสามารถ
ดันเข้ามาในมณฑลฮอสต์ปรอยเซิน (Ost Preussen) และมณฑล
เวสต์ปรอยเซิน (West Preussen) ของเยอรมันได้นั้น ก็มิได้เป็น
การลับในประเทศเยอรมันเลย ได้กระทำให้รัฐบาลและชาติเยอรมันมี
ความพยายามที่จะป้องกันบ้านเมืองของตนยิ่งกว่าแต่ก่อนอีก อนึ่งการ
ที่รัสเซียได้เปรียบในขั้นต้นดังกล่าวก็จริง แต่ก็ได้เฉพาะแต่ที่บกขวา
ของทัพรุสเซีย ส่วนตอนกลางแห่งแนวรบคือหน้าเขตรแดนมณฑล
โพเซิน (Posen) และมณฑลชเลเซียน (Schlesien) ของเยอรมัน
ๆ ได้เปรียบทั่วไป และบัดนี้เยอรมันได้เดินทัพถุกเข้าไปในเมือง
โพแดนค์ของรัสเซียทั่วทุกตำบลแนวรบ

และในที่นี้ควรชี้แจงว่า การที่เยอรมันได้เปรียบในตอนกลาง
แห่งแนวรบนั้น คือที่เมืองโพแดนค์ของรัสเซีย นั้น ก็อาศัยเหตุซึ่ง
พวกเป็นชาติโพแดนค์ได้เข้ากับเยอรมันเหมือนกัน กับทั้งเหตุซึ่งกองทัพรุสเซีย

ออกเที่ยว ซึ่งเดิน มาแต่ เมือง กราเคา (Cracow) ได้ ใช้ วิถี รุก ดัน เข้า
ไปใน คอนไค้ และ คอน กลาง ของ เมือง โปแลนด์ โดย รวด เร็ว ด้วย

ใน ชั้น แรก กองทัพ เยอรมัน ซึ่ง มี น้ำ ที่ มั่ง ถม ไม่ ให้ กองทัพ รัสเซีย
เข้ามา ใน อาณาเขต เยอรมัน นั้น ได้ มี กำลัง ทหาร ดัง จะ กล่าว ต่อ ไป
นี้ คือ

๑.) กองพลเอก (อาร์เมอรัค) ที่ ๑ เมือง เคอนิกส์เบิร์ก
(Koenigs berg)

นายพลโท ฟอน ฟรังซ์ (von Francois)

๒.) กองพลเอกที่ ๑๗ เมือง ดันซิก (Danzig)

นายพลเอก ทหาร ม้า ฟอน แมคเคินเซิน (von Mackensen)

๓.) กองพลเอกที่ ๒๐ เมือง อัลเลนสไตน์ (Allenstein)

นายพลเอก ทหาร ปืนใหญ่ ฟอน ชอลต์ซ์ (von Scholtz)

(กองพลทั้งสาม ชี้ นั ประจำ อยู่ใน มณฑลของ รัสเซีย ประอยเชิน และ เวสต์
ประอยเชิน ตรง เขตแดน ตอน ออกเฉียงเหนือ แห่ง เอกราช เยอรมัน)

๔.) กองพลเอกที่ ๒ มณฑล ปมเมอร์น (Pommern)

นายพลเอก ทหาร รวบ ฟอน ลินซิงเกน (von Linsingen)

๕.) กองพลเอกที่ ๕ มณฑล โปเซิน (Posen) เป็น แนวเขต
เยอรมัน กลาง

นายพลเอก ทหาร รวบ ฟอน สตรานตซ์ (von Strantz)

๖.) กองพลเอกที่ ๖ มณฑลซเดเซียน (Schlesien) .

(เป็นเขตรัชมณัฏวัน ออกเฉียงใต้)

นายพลเอก ทหาร รวบรวมปิตเซอต์วิตซ์ (von Pritzelwitz)

รวม ๖ กองพลเอก (อาร์เมคอร์ปส์) หรือประมาณสองแสนคน
เท่านั้น (หนึ่งกองพลเอกมีทหาร ๓๒๐๐๐ คน)

หนึ่งทหารในมณฑลออกซ์ต์ปรอยเซ็น (Ost Preussen) คือกองพล
เอกที่ ๑ รวมทั้ง กองหนุนกอง ดานต์เวอร์ (Landwehr) และกองดานต์
sturm (Landsturm คือกองหนุนที่สด) ใช้ราษฎรใน มณฑลนั้นเอง
ทั้งสิ้น เพราะตั้งแต่โบราณ สมัยลง มาจนตลอดถึง สมัย เวลายุคนี้
ราษฎรใน มณฑลนี้ได้แสดงความรักความซื่อตรง และความนับถือ อย่าง
ยิ่งต่อเจ้าแผ่นดินแห่งเอกราช ปรุสเซีย (Prussia) แล้วได้รับชื่อเสียง
ในการสงครามต่าง ๆ ว่าเป็นทหารเอกอย่างกล้าหาญแท้

หนึ่งทหารใน มณฑลนี้ต้องนับว่าเป็น กองทัพพิเศษต่างหากซึ่งมี
หน้าที่ป้องกันประเทศของคนใน เวลาสงคราม ไม่ให้ศัตรูรัศเซียดัน
เข้ามาในเอกราชเยอรมันได้ เพราะฉะนั้น การเกณฑ์ทหารเข้าประจำการ
ในมณฑลนี้ ย่อมแปลกกับมณฑลอื่น ๆ มาก คือ กอง ดานต์เวอร์
และ ดานต์sturm ต้องฝึกหัด มากกว่ามณฑลอื่น ๆ และเมื่อเกิด สงคราม
กับรัศเซียขึ้น ถึง มาทว่ากองดานต์เวอร์ และ ดานต์sturm ใน มณฑล และเมือง
เยอรมันอื่น ๆ ยังไม่ได้ถูกเรียกเข้ามาประจำการ ทุกเมืองก็ดี แต่ใน

มณฑล ออกศศ ประยชน์ ทหาร ทั้ง หลายน คน กระทั่ง ถึง กอง สถานตั้งศกรม
ต้องเข้า ประจำ การ ใน เวลา ที่ เกิด สงคราม กับ รัสเซีย ทุก คน

พวก เหล่า นี้ รู้จัก ทำ เสน่ บ้าน เมือง ใน บริเวณ มณฑล ของ คน เอง และ
ใน บริเวณ เขตแดน รัสเซีย ทั้ง ทุก แห่ง จึง เป็น กอง ทักษิณ มี ลักษณะ
เหมาะ ที่ สุด สำหรับ ทำ การ สงคราม กับ กอง ทักษิณ รัสเซีย ใน บริเวณ เหล่า นั้น
แล้ว หน่วยงาน รมไว จน กระทั่ง ถึง เวลา กอง ทักษิณ ของ เยอรมัน เข้า มา
ช่วย ทักษิณ

แบบ รม ของ กรม เสนาธิการ รัสเซีย นั้น มีความ ประสงค์ ที่ จะ ตี
ปีกซ้าย ของ แนว รม เยอรมัน ใน มณฑล ออกศศ ประยชน์ โดย เต็ม กำลัง
เพื่อ ที่ จะ ให้ กรม เสนาธิการ เยอรมัน เข้าใจ ผิด ว่า กอง ทักษิณ ของ รัสเซีย
จะ เดิน เข้า มา ทาง มณฑล นั้น เอง แม้ว่า เมือง เยอรมัน จะ ส่ง ทหาร บริเวณ
จาก แนว รม ตอนกลาง ไป ช่วย ปีกซ้าย เป็นอัน มาก แล้ว ก็ ดี กอง ทักษิณ ของ
รัสเซีย จึง จะ หัก เข้า มา ทาง ตอนกลาง ของ แนว รม เยอรมัน ที่ มณฑล โพเชน
เพราะ ใน ที่ นั้น ไม่ มี บ่อ หรือ ที่ กำบัง ที่ น้อย นึก บ้าน เมือง แถบ กลาง นั้น
เป็น ท้อง ราบ เรียบ ตลอด สุด สาย คา กอง ทักษิณ ของ รัสเซีย จึง จะ มี
โอกาส รุก เข้า มา ตี กรุง เบอรลิน ได้ โดย ง่าย

ถ้า แม้ว่า รัสเซีย มี โอกาส ที่ จะ จัดการ ระดมพล โดย รวดเร็ว ได้ บาง
ที แปลน นี้ ก็ จะ ทำ สำเร็จ ได้ จริง แต่นั่น กว่า รัสเซีย จะ รวบรวม กอง ทักษิณ
รัสเซีย ให้ มี จำนวน พอ ที่ เขตแดน กลาง ของ เยอรมัน คือ ใน บริเวณ

เมือง วารซาฟ (Warsaw) แห่ง ประเทศโปแลนด์ ของ รัสเซีย • ถึงแม้ว่าได้ตั้ง ต้น ระดม พลก่อนเยอรมัน ก็จริง แต่ถึง อย่าง นั้น ก็ดี ต้องใช้เวลานาน และมี หน้าซ้ำ พวกชาวโปแลนด์ ได้ถูกตาม ขบถ ชน ต่อรัฐบาล รัสเซีย พร้อมกันทั่ว ทุกหน ทุกแห่ง (ซึ่ง เป็นการหนัใจของ รัฐบาล รัสเซีย มาก การไม่ซื้อตรง ต่อรัฐบาล ของ คนเองเช่น นี้ เป็น การไม่ดีเลยไม่ว่าประเทศใดหมด)

เพราะ ฉะนั้น ในขั้น ต้น แห่ง การ สงคราม นี้ กรมเสนาธิการ รัสเซีย ไม่มีความสามารถ ที่จะ ทำ การ งาน ซึ่ง ได้มุ่งหมาย กระไว้ นั้นได้

อนึ่ง การ ที่ รัสเซีย ได้รุกเข้า มาตี ใน ประเทศ มณฑล ออกัสต์ พรอยเซ็น แต่ได้ บุก ซ้ำเยอรมัน โดยกำลัง อย่าง แข็ง แรง ก็จริง

แต่ กอง พลเอกเยอรมัน ที่ ๑ กอง เดียว ได้รับ นำที่ บ่ง กัน มณฑล นั้นไว้ อยู่ กับ ประการ หนึ่ง ด้วยกำลัง ทหาร ฝ่าย เยอรมัน ไม่พอ ที่จะ ใช้ วิชา รุกตัว ออก แม้ ทพ เยอรมัน จึง จำเป็น ที่จะ ต้อง ใช้ วิชา รับ ซ้ำศึก และ ต้อง ตั้งใจ พยายาม หน่วง กอง ทพ รัสเซีย ไว้ ให้ช้า อย่าให้ เขามา โดยรวดเร็วได้ ซึ่ง นับว่า เป็น การ ดีพอใช้ ได้)

การ สงคราม ใน ขั้น แรก ของ รัสเซีย นั้น ได้เอา ใ้ รบ กำลัง ทหาร มาโดย มาก

เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ ทหาร ราบเยอรมัน กอง พันที่ ๑๕๕ และ กอง พัน ทหาร ม้าอดาน ที่ ๑ ได้ข้าม เขต รันเดิน เข้าไป

ใน อาณาเขต ชาติ กัด แดง ยก เข้า จับ เมือง คาลิช (Kalisch) ได้
(ซึ่ง อยู่ กลาง แนว รบ ใน โปแลนด์ ของ รัสเซีย)

ครั้น วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ เวลา เช้า กำลัง ทหาร
ม้า รัสเซีย ๑ กอง พลตรี (Brigade) ได้ รับ เติ น เข้า มา ตาม ทาง หลวง
จะ ชาม เขตแดน เยอรมัน ที่ เมือง ซอลเดา (Soldau) เพื่อ ที่จะ เปิด ทาง
สำหรับ ให้ กองทัพ ใหญ่ ซึ่ง เติ น ตาม หลัง มา ให้ สดวก

อนึ่ง ตรง บริเวณ นั้น เป น ทาง หลวง แต่ ต้อง ขน ตาม ชาย เนิน เขา เพื่อ
จะ เข้า ไป ใน บ้าง เกาะ ตรง แนว เขตแดน

ใน เวลา แต่ เช้า วัน นั้น ผู้ บัง คับ การ ทหารม้า ตรี กัด เยอรมัน ที่ ซอนเดา
ได้ จัด ให้ มี กำลัง ทหารม้า ประจำ ๔ กอง ร้อย ตั้ง มั่น ไว้ หน้า แนว บ้าง
ข้าง ซ้าย และ ข้าง ขวา แห่ง ทาง หลวง ที่ ชาย เขา นั้น กับ ข้าง ใน บ้าง ลอด
แนว เขตแดน นั้น ได้ ตั้ง กอง ทหาร บิน กัด ไว้ ตัก ชาติ กัด อิก หลาก กระบอก
ซ่อน ไว้ ไม่ ให้ ชาติ กัด ถึง เกิด ได้

ครั้น เมื่อ กอง พลตรี ทหารม้า รัสเซีย เติ น ทาง เข้า มา เห็น ทหาร
ม้า เยอรมัน น้อย กว่า มา ตั้ง ขวาง ทาง ไว้ หน้า เขตแดน รัสเซีย ก็ เตรียม
กระบวน รบ ทั้ง สอง กอง พัน หือ มา เข้า มา ต่ ทหาร เยอรมัน ซึ่ง ตั้ง ขวาง
อยู่ โดย ทน ที่ ฝ่าย ทหารม้า เยอรมัน นั้น พื่อ อยู่ ก่อน ปลด ย่อย ให้
รัสเซีย ควบคุม มา เข้า มา โกล่ พ้อ กับ ความ มุ่ง หมาย ทาง บิน กัด ของ เยอรมัน
จึง ได้ เป่า แตร สัญญา ถึง ทหารม้า รัสเซีย ควบคุม มา วิ่ง เปิด ทาง ลง ไป ทาง พวก
รัสเซีย โดย รวด เร็ว

หอสมุด

วังทหาร

ค

๕

๕๗

๑๕

ครั้น เมื่อ จวน ถึง ชาติกัประมาณ ห่างจาก แนวเขตร ๒๐๐ เมตร
 ทหาร มาเยอรมัน ก็ แยก ออก จาก กัน เปน สอง ฝั่ง เดียวไปข้าง ชาย
 ข้าง ขวา ข้าง ตะ กอง โดย รวด เร็ว เปิด ช่อง ใต้ ให้ ทหาร บน กดยิง เข้า
 ไปใน กอง กอง พัน ที่ ๑ ของ รัสเซีย ๆ เลี้ย ที่ กด คัก ก็ แยก วุ่น วาย
 หมุน ชุลมุน ไม่ เปน ชวชน มา ทน ที่ แล้ว ก็ ชัก มา หนี ปะทะ กัน เข้า กับ กอง
 พัน ที่ ๒ ของ รัสเซีย ทหาร มา รัสเซีย ทั้ง สอง กอง พัน ได้ เบียด กัน เข้า
 วุ่น ชุลมุน ได้ ตม คาย กดถาเกลื่อน คายดา น่าอนาใจ ที่ สุด ชาติกั ก็ สูง เบียด
 กัน จน ใช้ กระบี่ หรือ หอก ก็ ไม่ได้ สันติ ทันใด นั้น ทหาร มา เยอรมัน ได้
 รุก เข้า มา สอง ข้าง ตม พวก รัสเซีย ไว้ ที่ ไม่ ตาย ก็ ถูก จับ เปน เชลย เกือบ
 ทั้ง สิ้น ที่ หนี ได้ ก็ น้อย คน (เปน ครั้ง แรก ที่ รัสเซีย เสีย หาย มาก)

ฝ่าย เยอรมัน คาย ๓ คน และ บาดเจ็บ เพียง ๑๘ คน เท่านั้น

ซึ่ง นับว่า เปน ตัว อย่าง แสดง ให้ เห็น ว่า กอง ทพ รัสเซีย มีความ ประ
 มาทต่อ ชาติกั เปน อัน มาก ใน ชั้น ต้น คง นึก เดียว ว่า การ ตี กอง ทพ เยอรมัน ใน
 การ สงคราม ครั้ง นี้ คง เปน การ ไม่ ดำบาก นัก คง ทำ ได้ โดย รวด เร็ว
 สัมความคิด จึง ผิด ความ คาด หมาย มาก

ความ ที่ ทหาร รัสเซีย ได้ ประมาท การ ต่อ ชาติกั ก็ เปน เหตุ ให้ กอง ทพ
 รัสเซีย เสีย เบรียบ หลาย แห่ง หลาย คำบล ตลอดจน แนวเขตร แตน

ใน วัน นั้น ทหาร มา เยอรมัน ได้ ยึด เขา สลัน รัวไฟ ที่ คำบล คีบาร์ตี
 (Kibarty) ที่ ฝั่ง ชาย ริม เขตร แตน มณฑล ออก คัด ปรอย เซ็น

เมื่อวันที่ ๔ ทหารม้าเยอรมันได้รุกเข้าไปใน ตอน ถัดมา ของ แนวรบ แล้วได้เมืองวีลุน (Wielun) ในโปแลนด์นอกเขตแดน มณฑล ชเลเซียน (Schlesien) ประมาณห่างจากเขตแดน ๔๐ กิโลเมตร

เมื่อวันที่ ๖ กำลัง กองทหาร ม้ารัสเซีย หลาย กองได้รุกเข้ามาที่เขต มณฑลเขต ฮอสต์ ปรอยเซ็น และเวสต์ ปรอยเซ็น อีก หลาย ตำบล เช่น ที่บริเวณเมืองโยฮันนิสเบิร์ก (Johannis burg) และ ที่ตำบลกรอดเคิน (Grodken) ระหว่าง เลาเตินบวร์ก (Lautenburg) และ ซอดเดา (Soldau) แต่รัสเซียต้อง ถอยกลับทุกแห่ง

ในเรื่อง รบทั้งหลาย นี้รัฐบาลที่กรุงเปโตรกราดได้ประกาศใน หนังสือพิมพ์ว่า กอง หน้า ของ กองทัพ เราได้เดินออกจาก มณฑล ซูวาลกี (Suwalki) และ ข้ามแนวเขตเยอรมัน แล้ว ไม่มีทหาร เยอรมัน คือ ทีเดียว

เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม กองพลโททหาร ม้าที่ ๓ ของรัสเซียได้ข้าม เขตที่ตำบลโรไมเคน (Romeiken) ข้ามโคเมอง ไฮดคุนเนน (Eydtkuhnen) ครั้น เมื่อ ทหารเยอรมัน ออกมาสู้อย่างแข็งแรง กอง ทหาร รัสเซีย เห็นเหลือ กำลัง ก็ถอยกลับข้ามเขตแดนไป

ทางรถไฟ ซึ่ง ทหารรัสเซียได้ทำลายในเมืองโปแลนด์ของรัสเซีย หลาย แห่ง หลาย ตำบล นั้น บัดนี้ ทหาร ข้าง ของ เยอรมัน กำลัง เร่งจัด การ ซ่อม

แซมโดยเร็ว ด้พาน ระหว่าง ตำบล ซอฟพินิตซ์ (Schoppinitz). กับ
ซอสโนวิตเซ (Sosnowice) เกือบจะใช้ได้แล้ว และ ทางรถไฟ
ระหว่าง เมือง อเล็กซานโดรโว (Alexandrowo) กับเมืองวอลอดิสลาเวก
(Wlozlawek) นั้นได้ทำเรียบเรียบร้อยได้แล้ว

เมื่อวันที่ ๘ ทหาร รักษาเขตแดน ของ เยอรมัน ที่ตำบล บียาลลา
(Bialla) ห่าง จาก เมือง โยฮัน นีบูร์ก ไป ทาง ทิศ ตะวันออก ประมาณ
๑๐ กิโลเมตร กองทัพเยอรมันได้บังคับให้กองพลตรีทหารม้า
รัสเซียซึ่งรุกเข้ามาข้ามเขตแดนนั้นให้ถอยกลับ ถอย ฝ่ายทหารเยอรมัน
ได้ปืนใหญ่รัสเซีย ๘ กระบอกและรถกระสุนปืนหลายคัน

ในวันเดียวกันนั้น ทหารรัสเซียสองกองร้อยได้เข้ามาที่ทหารราบดานต์
เวอร์ของเยอรมัน ๓ กองร้อยที่ตำบลสมาเดเนิงเคน ห่างจากเมือง
คิตซิดทางทิศตะวันออก ๒๓ กิโลเมตร ฝ่ายกองทัพรัสเซียได้มี
ทหารปืนกลมาช่วยด้วย แต่ถึงอย่างนั้นก็ตีฝ่ายเยอรมันได้เสียหลาย
เล็กน้อย แต่ทหารรัสเซียต้องถอยกลับ ถอยเสียหลายไปเหมือนกัน และ
ต้องถอยไปทางเมืองยูร์บอร์ก (Yurborg)

ทหารช่างเยอรมันประกาศเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๗
ว่าได้ซ่อมแซมทางรถไฟระหว่างเมืองซอสโนวิตเซ (Sosnowice)
และเมืองเซนตอชอวา (Czenstochowa) แล้วเสร็จแล้ว จึงได้จับ
เครื่องจักรรถไฟและรถต่าง ๆ กับเครื่องรถไฟรวมทั้งถ่านหินได้
เป็นอันมาก

ทั้ง สฟาน ที่ตำบลกรานีกา (Granika) ก็ได้ทำเสร็จแล้ว
เหมือนกัน

เมื่อ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ กรมเสนาธิการ เยอรมัน
ประกาศว่าตั้งนี้ ชาวต่างประเทศต่าง ๆ ซึ่ง ท้าว่า ได้เกิดรบกัน
ใหญ่ระหว่างเรากับ กองทัพรัสเซีย เป็นการที่ไม่จริง ทั้งสิ้น จน
กระทั่งถึง วันที่ ทหาร ทั้ง สอง ฝ่าย รบกัน เพียงเล็กน้อย หลาย แห่ง หลาย
ตำบล และ ฝ่ายเราได้ ไซยชนะทั่วทุกแห่ง ที่ตำบลริมเซวร์แดน
มีทหารม้ารัสเซีย สอง กอง พลโท รุกเข้ามาเผาเมือง มาร์กกระโบวา
(Marggrabowa) วันนี้เขาก็ ถอนกลับ ข้ามเซวร์แดนไปแล้ว

กำลังทหารม้าของรัสเซีย ซึ่ง ตั้ง อยู่ ที่ตำบลมลาวันนั้น ได้พบกำลัง
ทหารเยอรมันแล้ว พวกรัสเซียได้ถอยไปทางทิศใต้ มาจนกระทั่งถึง
บัดนี้ การเดินยุทธวิธีของข้าศึกยังไม่สามารถที่จะได้เปรียบต่อเราได้

เมื่อ วันที่ ๑๗ สิงหาคม หนังสือพิมพ์ “นอร์ดชอยตเซอราตเกไม
เนไซกุง” ซึ่งเป็นเสียงของรัฐบาลเยอรมันได้มีข่าวว่าตั้งนี้ “รัฐบาล
เยอรมันได้แจ้งความต่อ รัฐบาลรัสเซีย โดยทางสถานทูตประเทศที่สาม
กล่าวว่า ตามรายงาน กรมทหาร ต่าง ๆ ซึ่ง ตั้ง อยู่ใน บริเวณ มณฑล
ตะวันออกแห่งเอกราชเยอรมันนั้น ปรากฏ อย่างแน่นอนว่า ทั่วทุกแห่ง
ทุกตำบลซึ่งมีทหารรัสเซียเดินเข้ามาในอาณาเขตเยอรมันได้ ทหาร

รัสเซียเหล่านี้ได้เผาหมู่บ้าน ๆ เมือง หลาย ตำบล และได้ฆ่าเหยียด
ฆ่าราษฎรเยอรมันเป็นอันมาก

บริเวณหมู่บ้านซึ่งทหารรัสเซียได้ประทุษร้ายอย่างอุกฉกรรจ์ร้ายแรง
ยิ่งกว่าที่อื่น ๆ ทั้งสิ้น คือที่ตำบลเมืองชวีวินด์ (Schirwindt)
เมืองลิก (Lyk) และเมืองซอลด์เตา (Soldau)

เพราะฉะนั้นรัฐบาลเยอรมันขอแสดงความคัดค้านต่อเรื่องร้ายกาจ
เหล่านี้ ให้รัฐบาลประเทศทั่วโลกทราบ เพราะวิธีทำสงคราม
ของกองทัพรัสเซียผิดกับสัญญากฎหมายระหว่างชาติอย่างยิ่ง

ถ้าแม้ว่า ความประทุษร้ายของกองทัพรัสเซียจะกระทำให้การ
สงครามมีอากาโร่งแรงขึ้นกว่าแต่ก่อนอีก ถ้าตั้งนั้นรัสเซียต้อง
รับผิดชอบทุกประการ

เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม เสนาธิการกองพลเอกที่ ๑ ของเยอรมัน
ได้ส่งรายงานเข้ามาว่า เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ได้เกิดรบกันที่
ตำบลสตาลูปเพเนน (Stallupönen) อยู่ในอาณาเขตเยอรมัน
ริมเขตรแดนมณฑลเอสซาร์พรอยเซ็น) ซึ่งกำลังทหารของกองพลเอก
ที่ ๑ บางกองได้แสดงอาการกล้าหาญอย่างวิเศษคือข้าศึก ๆ จึงต้อง
ยอมแพ้

ฝ่ายเราจับเชลยรัสเซียได้ถึง ๓๐๐๐ คน และเป็นกบฏ ๖ กระบอง
กบฏอีกหลายกระบองซึ่งจะเอาไปไม่ได้ ก็ทำตายเสียสิ้น

เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม กรมเสนาธิการเยอรมันได้ประกาศว่า
กำลังทหารเยอรมันได้ยึดเอาเมือง มลาวา (Mlaw) ไว้แล้ว (เมือง
นี้เป็น สถานีรถไฟที่ทางรถไฟระหว่าง เมืองมาเรียนบวร์ก (Marienburg)
และ เมือง วาร์ซา เมือง มลาวา มีราษฎร ประมาณ ๕๕๐๐ คน และ
อยู่ห่าง จากเซเวิร์แดนเยอรมัน ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร)

ในวันเดียวกันนั้น หนังสือพิมพ์ ใน เบอร์ลิน กล่าวว่า ทหาร
เยอรมันได้ยึดเมืองเพตริคอฟ (Petrikow) ซึ่ง อยู่ริมทางรถไฟ
ระหว่าง เมือง วาร์ซซา (Warsaw) และ เมือง เซ็นต์คอโควา ใน
ประเทศโปแลนด์ นั้นไว้แล้ว

นับตั้งแต่วันที่ การ สงคราม มา กองทัพ ออสเตรียได้ดำเนินตาม
ยุทธวิธี อัน พร้อมใจกัน กับ กองทัพเยอรมัน และได้ค้นเข้าไปใน เมือง
ซาร์ก บังคับให้กองทัพรัสเซียในโปแลนด์ (ของรัสเซีย) ถอยถอย
ไปทั่วทุกแห่ง แล้วจับเมือง แลหมู่บ้านใน อาณาเขตรัสเซียได้หลายแห่ง

เมื่อวันที่ ๙ กำลังทหาร มา ออสเตรีย ได้ยึดเอาเมือง ออลค์ช
(Olkusch) และเมือง วอลบรอม (Wolbrom) ไว้ ซึ่ง อยู่เหนือ
เมือง คราเคา ภายใน อาณาเขตรัสเซีย ในโปแลนด์ ของรัสเซีย แล้ว กองทัพ
ออสเตรียได้ทำการ ตีโต้แนวรบกับ กองพลเอกที่ ๖ ของเยอรมัน ซึ่ง ตั้ง
แนวรบอยู่ในโปแลนด์ ของรัสเซีย นั้นแล้ว

เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พวกสโมสร์ ยิงเป้าของชาติโปแลนด์ ๔๐๐ คน มีนายร้อยเอก ฟรันค์ เป็นหัวหน้า ได้ตีพวกทหารม้าคอศแซกของรัสเซียที่ใน เมือง มะเยคอฟ (Mjeczow) ในเวลากลางคืน ฝ่ายพวกคอศแซกไม่รู้ว่าตัวก็แตกหนีสิ้น ที่ตาย หรือเจ็บรวม ๔๐๐ คน ฝ่ายพวกสโมสร์ ยิงเป้าไปจนถึงมีคนตายและเจ็บเพียง ๑๕๐ คนเท่านั้น รุ่งขึ้นวันหลัง พวกโปแลนด์ก็ติดตามได้ ทหารคอศแซกไปแล้ว ยึดเอาหมู่บ้าน ไคววาค (Kaiaz) ไว้ และจับได้เสบียงของรัสเซียเป็นอันมาก ฝ่ายทหารรัสเซีย ถอยออกจากตำบลเมือง ฟลิดชา และเคียเลเซ (Kielec) ด้วย พวกสโมสร์ ยิงเป้ามีความยินดีทั่วเมือง โปแลนด์เป็นอันมาก

ส่วน กองทัพ ออสเตรีย ยังการ ได้รุกขึ้นไปใน อาณาเขตรของ ซัคซัน ที่บริเวณฝั่งตะวันออกแห่งแม่น้ำวีสตูลาทั่วทุกแห่ง

นับตั้งแต่ต้น การ สงคราม ได้มีพวกนักสืบของรัสเซียทำการในเมืองเยอรมัน ทั่วไป เช่น เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม กองตระเวนได้จับนายทหารรัสเซียสองคน ซึ่ง แต่งตัวปลอมเป็นนักหญิง สวมวิกกากระบาทแดงเดินสืบข่าวในเมืองเบอร์ลิน นักสืบรัสเซียอีกคนหนึ่ง แต่งตัวเป็นนายทหารเรือเยอรมัน ก็ถูกจับในถนน พระราชดำเนิน อุนเดอร์เตนดินเดินที่กรุงเบอร์ลิน อีกคนหนึ่ง ถูกจับได้ ฟอรัม นายแพทย์เยอรมัน และยังมีอีกคนหนึ่ง แต่งตัวฟอรัมนายทหารม้าอุดานเยอรมัน นอกจากนี้ยังจับพวกนักสืบรัสเซียได้เป็นอันมาก

ภาพสีน้ำมัน อย่างฝีมือ อาจารย์ สมัยโบราณ และ สมัยใหม่ ก็ มี อยู่ใน นั้น
เป็นอันมาก นับราคาไม่ถ้วน

ฝ่ายฝูงชน รัสเซีย ก็ หัก ประตู ข้าง ด้าน มอศคอบ (Moskoi) แล้ว
เดินเข้าไปข้างในทีเดียว พัน หัก ฉก ฉัก ของ ทั้งหลาย นั้น ให้ เสียสิ้น แล้ว
ช่วยกัน ยื้อ แย่ง ทั้ง รูป ต่าง ๆ และ ทั้ง รูป สมเด็จพระเจ้าไกเซอร์ ลงใน ถนน
พร้อมทั้ง รูปอื่น ๆ เครื่องเก่า เครื่อง เรือน แล้ว เผลอใน กลาง ถนน หน้า
สถานที่ทุก ส่วน ตามชาว รัสเซีย คน เก่านั้น ได้ ขึ้น บน หลัง คางจะ เดิน หัน
ไปใน คอก ของ สถานที่ เอกอรรค ราชทูต อิตาลี แต่ พวกฝูง คน วัง ความ หลัง
จับตัวได้ บน หลังคา แล้ว ข่าเสี้ย ทันใด นั้น มี คน เอา แม่แรง มา จัด รูป
คน จูง ม้า บน หลังคา นั้น ให้ ตก ลงไป ใน ถนน เสียง ฝูง คน ให้ ร้อง บ่น ตื่น
แล้ว ช่วย ดึง รูป โต๊ะ จะ ทั้ง ลงไป ใน แม่ น้ำมอยคา แต่ รูป ม้านั้นหนัก
มาก จึง จัด ให้ ตก แม่ น้ำ แดง ใน ถนน ไม่ได้

ส่วน ทหาร ม้า ของ กอง ตระเวน เรียง แถว อยู่ ที่ ด้าน หน้า คอก นั้น ก็
มี แต่ ไม่ ห้าม ปราบ เหย ครั้น ที่ สุด เมื่อ ข้าราชการ ผู้ ใหญ่ มา เห็น เขา
จึง ร้อง ห้าม แต่ ก็ ไม่ ได้ เป็น ผล นัก เพราะ พวก นั้น ได้ หัก ทำลาย ของ
ต่าง ๆ ใน คอก นั้น เป็น อัน มาก เสีย แล้ว

รุ่ง ขึ้น วัน หลัง รัฐบาล รัสเซีย เห็น จะ รู้สึก ว่า การ ที่ พล เมือง
กระทำ อย่าง นี้ เป็น ที่ เสีย ชื่อเสียง แก่ ชาติ บ้าน เมือง จึง ได้ ประกาศ ห้าม
ไม่ให้ ผู้ใด ทำ อันตราย ทรัพย์สิน ของ นั้น ๆ ของ เยอรมัน อีก เป็น อัน ชาติ

• ดูเหมือน จะ ไม่เกิด มีนักปราชญ์จินตกรรม ใน สมัย นี้ หรือ สมัย หน้า
ซึ่ง มีความสามารถ ดัง บาบ รัชเซีย อัน นี้ ออก จาก พงษาวตาร ของ ชาต
สิวิทย์ ทั่วโลก นั้น ได้ รูป เรือง นี้ ก็ ได้ มี ปรางค์ อยู่ใน หนังสือ พิมพ์
อังกฤษ แล้ว เหมือน กัน

อนึ่ง ต้อง เข้าใจ ว่า ใน กรุง เบอรลิน รัฐบาล เยอรมัน ได้ รักษา
ฐาน ราชทูต รัชเซีย และ ฐาน ทูต ประเทศ สัมพันธมิตร โดย กวดขัน ไม่
มี ผู้ใด ทำ เสีย หาย ต่อ ตึก เหล่า นั้น เลย

ความ ประพฤติ ต่อ ราชทูต ต่างประเทศ มัก เป็น สิ่งสำคัญ สำหรับ แสดง
กำหนด ความ ศักดิ์ศรี ของ ชาต ต่าง ๆ ทั่วโลก

ใน ไม่ช้า ก็ วัน ภาย หลัง ที่ ได้ เกิด การ สงคราม ได้ มี เหตุ ชาว ชาต
ฟาก ข้าง ไนน์ แห่ง ภูเขาคอเคซัส (Caucasus) พร้อม ทั้ง ชาตเปอร์เซีย
ได้ ถูกล้อม เป็น ขบถ ขึ้น ต่อ เจ้า นาที่ รัชเซีย ทั่วไป พวก ขบถ ได้ ระเบิด
สะพานข้าม แม่น้ำ อาราเซ็ค (Araxes) แล้ว ทหาร รัชเซีย ต้อง ถอย หนี

โดย รวดเร็ว ที่ เข้า มา ใน เขตเตอร์กานิสถาน ในบริเวณ ที่ จดเขตแดน
เปอร์เซีย นั้น ก็มี (ในที่นี้ ต้อง เข้าใจ ว่า เมือง เปอร์เซีย นั้น ไม่กี่ปีก่อน
นั้นก็ ยัง เป็น เอกราช มี ความ อิศรภาพ ของ คน จริง ๆ ครั้น ต่อ มา ภายหลัง

เมื่อ เกิด การ รุณ ฆาต ขึ้น ใน เมือง เปอร์เซีย รัฐบาล รัชเซีย และ อังกฤษ
จึง ได้ ขยาย อำนาจ ของ คน ให้ ทั่ว ยัง ขึ้น ใน เมือง นั้น ทุก ที่ จน กระทั่ง

ในที่สุตรัฐบาลรัสเซียกับอังกฤษได้ทำสัญญากันในเร็ว ๆ นี้ แบ่ง
 เอกราช เปอร์เซีย ออกเป็นบริเวณที่เกี่ยวข้อง ของรัฐบาลทั้ง สองนั้น คนละ
 ส่วน ๆ อังกฤษได้จัดการในภาคข้างใต้ ๆ แนวภูเขาซึ่ง อยู่กลาง เมือง
 เปอร์เซียลง มาถึงฝั่งทะเล ส่วนรัสเซียได้ปกครอง บริเวณตอนเหนือ ๆ
 แนวภูเขานั้น ขึ้นไปจนถึงเขตแดนรัสเซีย ๆ จึงได้จัดให้ มีกองทหาร
 รักษาการในที่นั้น อย่างแข็งแรง ทั่วไปทุกแห่ง คล้ายกับทหารรัสเซียแต่อยู่บน
 ซึ่งตั้ง อยู่ใน มณฑลแมนจู ๆ นั้น นับใน แผน ที่ว่า เป็น อาณาเขตของจีน
 แต่ อัน ที่จริง อยู่ใน ความ บังคับ บัญชา ของ ญี่ปุ่น กับรัสเซีย ซึ่งได้แบ่ง
 มณฑลกันไว้คน ละ ครึ่ง ซีก

เมื่อการ เป็น เช่น นี้ จึง อาจ จะ เข้าใจ ได้ว่า ชาตเปอร์เซีย มี
 ความ ขัด กัน อยู่ต่อ รัฐบาล ทั้ง สอง ซึ่งได้ทำสัญญาไว้นั้น เป็น อัน มาก)

ครั้น เมื่อ ถึง ประมาณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ การระดม
 พดใน มณฑล ภายใน ประเทศรัสเซียได้ดำเนิน มาตาม ลำดับ จน กระทั่ง ท่าน
 แม่ทัพใหญ่ ของ รัสเซีย เจ้า นิโคไล นิโคลาเยวิช มีกำลัง ทหาร พอ ที่
 จะ ทำ การ ตาม ความ มุ่งหมาย ของ กรมเสนาธิการนั้นได้

ท่าน แม่ทัพรัสเซียจึงได้รวบรวมทหารไว้เป็น อัน มาก ที่ปักชวา
 และ ปักชาย แห่ง แนวรบ เขาบอม เมือง วารซาฟไว้เป็นที่มั่น สำหรับ
 ตอนกลาง แห่ง แนวรบ แล้ว จึง ให้ ปักชวา รับผิดชอบ เข้าไปใน มณฑล
 ออสต์ปรอยเซ็น (Ost Preussen) ของ เยอรมัน และ ปักชาย ที่
 เข้าไปใน มณฑล กาลิเซีย (Galicia) ของ ออสเตรียโดย รวดเร็ว
 แล้ว รัสเซียได้เปรียบใน สนามยุทธ แห่ง เมือง ทั้ง สอง นี้ มากทีเดียว

เพราะกำลังทหารที่ตั้งมั่นไว้ต่อสู้ข้าศึกในที่ทั้งสองแห่งนั้น มีจำนวนน้อยกว่ากองทัพรัสเซียมาก

เช่น กำลังทหารของรัสเซีย ซึ่งดันเข้ามาในมณฑลซอซด์ปรอยเซ็น และเขตปรอยเซ็นนั้น มีจำนวนพลถึง ๔ ขารเมคอรปส์

ประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ คน และในเวลานั้นเยอรมันจำเป็นต้องใช้กำลังใหญ่ในสนามยุทธศวันตก เยอรมันจึงมีทหารที่ต่อสู้รัสเซียในมณฑลทั้งสองเพียง ๓ ขารเมคอรปส์รวมทั้งกองหนุนและกองด่านดีเวรและด่านศัตรูของหนุนที่สดบางกองเท่านั้น

อย่างไรก็ดี ทั้งหลายที่ท้านแม่ทัพเยอรมันและซอซด์เดรียต้องใช้วิธีป้องกัน แต่คิดอ่านหน่วงเวลาความรุกของข้าศึกไว้ ตามที่จะมีโอกาสเหมาะจะได้

ส่วนกองทัพรัสเซียรีบรุกเข้ามาตีกองทัพเยอรมัน ซึ่งกำลังเดินถอยที่ตำบลอาเดินไคตน (Allenstein) ซึ่งรัสเซียได้ประกาศมีชัยชนะที่ตำบลนั้นมาก

ฝ่ายเยอรมันก็มีได้เปรียบในเรื่องที่กองทัพเยอรมันต้องถอย แต่การที่ได้ถอยนั้นเป็นการจำใจ ซึ่งกรมเสนาธิการเยอรมันได้เตรียมไว้ โดยเรียบร้อยตามวิธียุทธแล้วเหมือนกัน

เพราะฉะนั้นการรบกันที่เมืองอาเดินไคตน (Allenstein) ก็ได้ไปเป็นการแพ้สำหรับทัพเยอรมัน แต่เป็นการหน่วงข้าศึกไว้ และตามรายงานของกรมเสนาธิการเยอรมัน ๆ ยังมีความสามารถรบจับเชลยรัสเซียได้ ในที่นั้นถึง ๔๐๐๐ คน และมีปืนใหญ่ ๖ กระบอก

ทัพเยอรมันจึงค่อย ๆ ถอยต่อไป จนกระทั่ง กองทัพรัสเซียได้เดิน
เข้ามาใกล้ บ่อนเมือง ทอร์น (Thorn) เมืองเกรเด็นซ์ (Graudenz)
และเมืองเคอนิกส์เบิร์ก (Koenigs berg) ได้

แต่ต้องเข้าใจว่า การที่กองทัพรัสเซียได้เดินเข้ามาในบริเวณ
หมู่ประเทศแถบฝั่งเมือง มณฑลเยอรมันตะวันออก เคียงเหนือ นั้น ประ
คุดหมั่นซึ่งได้ตกลงกัน มาแล้ว แล้วเดินเข้ามาหาเครื่องดัก เพราะใน
บริเวณท่าเดบ้าน เมือง นั้น มีท่าเด ตำบลทั่วไป หลายแห่ง จึงเป็นการ
ยากที่สุด สำหรับข้าศึกที่จะตั้ง แนวรบขยาย กองทัพ ซึ่งมีกำลังใหญ่
ในที่อย่างนั้นให้ได้ดี และในที่สุดเมื่อเยอรมันจะได้รับกำลังเพิ่มเติม พอ
สมควรแล้ว แม้ทัพเยอรมันจะได้เปรียบแน่ เพราะส่วนใหญ่
ของทหารใน กองทัพ ของตนเป็นคนเกิดในท้องถิ่นที่บ้านเมืองนั้นเอง แต่
เป็นสนามยุทธภีพำของกองพลเอกเยอรมันทั้งสาม กอง ซึ่งประจำ
การอยู่ในมณฑลออกซ์ฟอร์ดโปรยเซ็น และเวสต์โปรยเซ็น นั้น คือ
บริเวณบ้านเมืองในระหว่างหมู่ประเทศแถบนั้นเอง ซึ่งนายทหารและ
พลทหารทุกคน ล้วนทั้งหนุ่มแน่นชำนาญ วิชาดาบ หงทางที่นั้นทั้งสิ้น

กับประการหนึ่ง บ่อนที่ ได้กล่าวไว้ข้างต้น นั้นแล้ว เป็นแนว
บังกัน อย่างถาวร มันคง ต่อ กองทัพรัสเซีย ซึ่งจะทะลุแนวบ่อนนั้นเข้ามา
ได้ โดยยากเป็นแน่

ความวินิจฉัย ของ กรมเสนาธิการเยอรมัน ที่จะเตรียมการตั้งกองทัพ
รัสเซีย และ ตีให้แพ้ ใน ที่ตำบล ทะเล ล่าม นั้น จึงได้เป็น ความคิด
ซึ่ง ฉลาด มาก และใน ตำบล การ สงครามที่ได้กระทำ มาใน ตำบล นั้น
เยอรมัน จึงได้ มีชัยชนะ ต่อ ข้าศึกในเวรภายหลังเป็น การ สำเร็จเกินความ
มุ่งหมายนั้นทุกประการ ซึ่ง เป็น เรื่องที่ จะได้ กล่าว ถึง ในภาคข้างหน้าต่อไป

ผู้เรียบเรียง การ รบนี้ ขอชี้แจงให้ท่าน ผู้อ่าน ทราบว่า ผู้เรียบ
เรียงเรื่องนี้ไม่มีเจตนาอยากให้มีการ สงครามต่อไปอีกเลย เพราะย่อมเป็น
การ เดือดร้อน ทุกด้าน หนา เหตุนี้ขอเทพยอันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นใหญ่
ในสากลโลกย์ จงบันดาลให้การ สงครามครั้งนี้เลิกได้ โลกย์ก็ คง
จะเย็น เป็นสุขตลอดไป การ เรียบเรียง เรื่องนี้ ชน ก็ หวัง แต่ จะให้ มีข่าว
ทาง เยอรมันติดต่อกันไว้ เพื่อให้พวกที่ อยาก ทราบ เรื่อง ของ เยอรมัน
นั้น ทราบ ใจบ้าง เพื่อเทียบเคียง ข่าว สงคราม ทั้ง เห็น ว่าหนังสือ
พิมพ์อื่น ๆ เขาก็ได้ พิมพ์ข่าว ทาง สงคราม อยู่หลาย ฉบับ แล้ว

บอกแก้คำผิด

หน้า ๘ บรรทัดที่ ๔ คำว่า “ชุดดาตอับคุดยามิต องค์
ใหม่” ผิด แก้เป็น “ชุดดาต องค์ใหม่”

หน้า ๘ บรรทัดที่ ๒ คำว่า “ถึง ๖๕ มณฑล”
แก้เป็น “หลาย มณฑล”

หน้า ๑๔ บรรทัดที่ ๑ คำว่า “ค.ศ. ๑๗๔๖” แก้
เป็น “ค.ศ. ๑๗๕๖”

หน้า ๓๐ บรรทัดที่ ๑๑ คำว่า “ตำนาน อุทข” แก้
เป็น “ตำนาน ยุทธ”